

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ОДЕЉЕЊА ЗА САНИТАРНУ ИНСПЕКЦИЈУ ЗА ПЕРИОД АПРИЛ – НОВЕМБАР 2014. ГОДИНЕ

У Министарству здравља, у седишту Одељења за санитарну инспекцију и Одсеку за координацију, у извештајном периоду (април-новембар) било је укупно у раду 1516 предмета, а од чега је:

- 749 захтева за упис дијететских производа у базу података Министарства здравља,
- На основу поднетих захтева са комплетном документацијом, извршен је упис 910 дијететских производа тј. урађено је 840 уверења о упису дијететских производа у базу података Министарства здравља.

У периоду април-новембар 2014.године, санитарни инспектори на територији Републике Србије обавили су укупно 23.851 прегледа. Највећи број прегледа обављен је у:

- објектима за производњу и промет хране и предмета опште употребе (18.041),
- објектима образовно васпитне делатности (2.758),
- објектима здравствене делатности (2.342),
- објектима јавног водоснабдевања (1.658),
- објектима кухиња (1.615),
- објектима за смештај, спорт, рекреацију и културне активности (422).

За све уочене неправилности у раду донето је 7.133 решења са мерама које треба предузети у циљу отклањања уочених недостатака.

Кад су у питању казнене мере, у посматраном периоду поднето је:

- 1.168 захтева прекршајном суду
- изречено је 1.502 прекршајних налога
- 3 пријава за покретање поступка због привредног преступа

У оквиру активности контроле хигијенског стања и спречавања заразних болести, узето је 10.514 брисева са руку запослених, прибора и радних површина, ради лабораторијског испитивања исправности. Утврђена је неисправност у 4,65 %.

У области праћења здравствене исправности хране, воде за пиће и предмета опште употребе, у службеној контроли је рађено инспекцијско и систематско узорковање (мониторинг) ради лабораторијског испитивања исправности.

- Узето 134 узорака хране који нису показали неисправност.
- Узето је 335 узорака воде за пиће, 47 узорака је показало неисправност.

Број контролисаних лица под обавезним санитарним надзором био је 77.311. Поднет је 501 захтев прекршајном суду, за лица која су обављала делатност без обављеног обавезног здравственог прегледа.

Укупан број контрола у вези примене Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, који су извршиле инспекцијске службе у саставу

Заједничког тела за извршење послова и предузимање заједничких мера и активности за надзор над спровођењем овог Закона (санитарна, здравствена, инспекција за лекове и медицинска средства, просветна, тржишна и инспекција заштите на раду), у извештајном периоду износи 32.109 (подаци се односе на април-октобар 2014. године).

- најактивнија је била санитарна инспекција са 48,97% обављених контрола, од укупног броја прегледа.
- Током обављених контрола константовано је поштовање забране пушења у 99,87% случајева.
- За непоштовања одредби Закона поднето је 65 захтева прекршајном суду.

У граничним подручјима, у местима царињења, вршен је санитарни надзор над увозом хране и предмета опште употребе, из надлежности санитарне инспекције, а на граничним прелазима санитарни надзор над путницима, њиховим стварима и саобраћајним средствима у међународном саобраћају.

У наведеном периоду

- прегледано је 1.561 пошилики и
- поднето је 18.411 захтева за увоз хране и предмета опште употребе.

Санитарни инспектори за гранично подручје извршили су контролу 777.659 путника у међународном саобраћају, од којих је 374.599 страних држављана (48,17 %).

У складу са препорукама за спровођење санитарног надзора над путницима и средствима у међународном саобраћају, појачан је надзор над путницима који долазе из земаља у којима је проглашена епидемија неке од посебно опасних и заразних болести. Путници се решењем стављају под здравствени надзор на колеру, маларију и вирусне хеморагијске грознице и уручују им се здравствена упозорења.

После добијања информације о појави епидемије еболе у Гвинеји, појачан је здравствени надзор над путницима у међународном саобраћају који се у земљу враћају из саме Гвинеје као и из околних земаља (Либерија, Сијера Леоне и др.), и других високо ризичних земаља (Судан, Конго ...). Од 02.08.2014. године, предузете су и додатне мере контроле путника на граничним прелазима, аеродромима у Београду и Нишу, као и дуплирање броја санитарних инспектора.

Од 05.11.2014. године, у време највећег авио саобраћаја, у периоду од 11.00 до 15.00 часова контролу путника на аеродрому "Никола Тесла" у Београду врше четири санитарна инспектора.

Од 11.10.2014. године, на граничном прелазу Аеродорм Београд, санитарни инспектори су почели са мерењем температуре код путника који се у земљу враћају из земаља Западне Африке у којима је епидемија еболе.

Од 13.11.2014. године, по препоруци Института за јавно здравље Србије "др Милан Јовановић Батут", а после објаве Светске Здравствене Организације о престанку епидемије еболе у Нигерији и Сенегалу, санитарни инспектори на граничним прелазима више не стављају под здравствени надзор на еболу путнике који се у земљу враћају из ових земаља.

У овом извештајном периоду, на аеродрому "Никола Тесла" у Београду, стављено је под здравствени надзор на колеру, маларију и вирусне хеморагијске грознице 937 (на еболу 143 путника), из следећих земаља: Саудијске Арабије, Етиопије, Азербејџана, Вијетнама, Гане, Авганистана, Нигерије, Мозамбика, Конга, Костарике, Е. Гвинеје, Непала, Малезије, Индонезије, Јемена, Тајланда, Кеније, Џибутија, Зимбабвеа, Индије, Египта, Сирије, Ј. Африке, Казахстана, Танзаније, Сијера Леонеа, Сенегала, Руанде, Габона, Анголе, Шри Ланке, Уганде, Туркменистана, УАЕ, Омана, Обале Слоноваче, Боцване, Ирака, Судана, Ј.Судана, Бразила, Бангладеша, Ирана, Либерије, Ирака, Кине и Намибије. Путници су негирали било какве здравствене проблеме током боравка и пута као и контакте са оболелим особама.

Прилог: Табеларни приказ санитарног надзора април-новембар 2014.године

Табела 1. Укупан број извршених прегледа у објектима под надзором санитарне инспекције

Редни број	Објекти под надзором	Број прегледа
1.	Објекти здравствене делатности	2.324
2.	Објекти за производњу и промет хране и ПОУ	18.041
3.	Објекти делатности јавног водоснабдевања	1.658
4.	Кухиње	1.615
5.	Објекти образовно-васпитне делатности	2.758
6.	Објекти за смештај, спорт, рекреацију и културу	422
7.	Остали објекти	2.054
	У К У П Н О	28.872

Табела 2. Структура извршених прегледа у објектима под надзором санитарне инспекције

Редни број	Објекти под санитарним надзором	редовних	контролних	ванредних	укупно
1.	Објекти здравствене делатности	1.673	354	297	2.324
2.	Објекти за производњу и промет хране и ПОУ	13.069	2.620	2.352	18.041
3.	Објекти делатности јавног водоснабдевања	746	356	556	1.658
4.	Кухиње	1.171	250	194	1.615
5.	Објекти образовно-васпитне делатности	1.727	543	488	2.758
6.	Објекти за смештај, спорт, рекреацију и културу	335	18	69	422
7.	Остали објекти	1.505	76	473	2.054

	У К У П Н О	20.226	4.217	4.429	28.872

Табела 3. Предузете и изречене мере у санитарном надзору

Редни број	Предузете мере	Број
1.	Донето усмених решења	1.069
2.	Донето писмених решења	6.064
3.	Решењем наложено отклањање недостатака	2.165
4.	Решењем забрањено коришћење просторија	232
5.	Решењем забрањена производња и промет	256
6.	Решењем забрањена делатност лицима	4.701

Редни број	Казнена мера	Број
1.	Прекршајни налог	1.502
2.	Прекршајна пријава	1.168
3.	Пријава за привредни преступ	3
4.	Пријава за кривично дело	-
	У К У П Н О	2.673

Табела 4. Табеларни приказ рада санитарне инспекције за гранично подручје

Санитарна инспекција за гранично подручје за април-новембар 2014. године			Гранична збир
БРОЈ ПРЕГЛЕДАНИХ СРЕДСТАВА ПО ВРСТИ САОБРАЋАЈА	Број авиона	Домаћи	6.311
		Страни	6.025
	Сувоземна средства	Број друмских возила	12
		Број возова	62
	Број бродова	Домаћи	
		Страни	
	Издато уверења о извршеној дератизацији		
	Издато уверења о ослобађању од дератизације		
	Издато дозвола за слободан саобраћај		
	КОНТРОЛА ПУТНИКА	Домаћи	403.060
Страни		374.599	
Број лица стављених под здравствени надзор		937	

ЗДРАВСТВЕНИ НАДЗОР НАД ПУТНИЦИМА	К о л е р а	848
	М а л а р и ј а	751
	Остале заразне болести	395
	Број донетих решења	928
	Подељено упозорења	2433
БРОЈ ИЗДАТИХ СПРОВОДНИЦА		
Наплаћено такси, дин		
ПРЕГЛЕД УЗОРАКА	Број пошиљки	1.561
	Наплаћено такси, дин	
	Накнада за извршен преглед, дин	
УВОЗ ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ	Број пријава (захтева)	15.323
	Број прегледаних врста п.о.у.	109.580
	Укупно прегледано кг	155.407.511
	Одобрен увоз, кг	155.390.690
	Забрањен увоз, кг	16.821
	Број узорака по врстама п.о.у.	20.990
	Накнада за извршен санитарни преглед, дин	
Такса, дин		
УВОЗ ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА	Број пријава (захтева)	3.088
	Број прегледаних врста ж.н.	8.079
	Укупно прегледано кг	45.337.361
	Одобрен увоз, кг	45.060.320
	Забрањен увоз, кг	277.041
	Број узорака по врстама ж. н.	6.969
	Накнада за извршен санитарни преглед, дин	
Такса, дин		
ПРИМЕНА КАЗНЕНИХ ОДРЕДБИ	Број захтева за покретање прекршајног поступка	
	Број пријава за покретање поступка за привр. преступ	

У извештајном периоду због проглашеног ванредног стања у Републици Србији 15.05.2014.године, уведено је 24 часовно дежурство санитарне инспекције на територији целе Републике Србије. Успостављено је 24 часовно дежурство санитарних

инспектора у Обреновцу. Организовано је 24 часовно дежурство државних службеника Министарства здравља у Немањиној 22-26.

Санитарна инспекција на свим подручјима је активно учествовала у раду Кризних штабова за ванредне ситуације и спровођењу Акционих планова за ванредне ситуације, односно за поступање у елементарним и другим већим непогодама и ванредним приликама.

У сарадњи са институтима/заводима за јавно здравље, непрекидно су примењиване законом прописане противепидемијске мере, а посебно мере које се тичу здравствене исправности хране, уклањање чврстог и течног отпада на хигијенски начин, као и обезбеђивање услова за безбедну производњу хране. Такође, вршена је контрола објеката за смештај евакуисаног становништва и праћење актуелне епидемиолошке ситуације, нарочито пријављивање цревних заразних болести.

Због проглашења ванредног стања 15.05.2014. године, санитарна инспекција, у сарадњи са другим граничним службама, организовала је рад тако да, одмах по пријави пошиљки хуманитарне помоћи, санитарни инспектори приступају контроли пошиљки и у најкраћем року са минималним задржавањем и уз пуно поштовање процедура контроле, омогућавају упућивање пошиљки примаоцима.

У извештајном периоду настављено је са активностима санитарне инспекције на територијама на којима је и даље на снази ванредно стање (општинама Обреновац, Бајина Башта, Крупањ, Љубовија и Мали Зворник), а од 15.09.2014. године, због ванредне ситуације изазване поплавама и на територијама општина Неготин, Мајданпек и Кладово.

Формирана је Посебна радна група за предузимање превентивних активности и праћење епидемиолошке ситуације у Републици Србији у вези са епидемијом ебола вирусног обољења, којом руководи и координира Министар здравља. Чланови радне групе су представници Министарства здравља, Института за јавно здравље Србије, института односно завода за јавно здравље, клиника за инфективне болести, ВМА, МУП-а, завода за хитну медицинску помоћ и остале релевантне установе и институције. Активности које су предузете поводом актуелне епидемиолошке ситуације еболе у земљама Западне Африке су следеће:

- Центар за контролу болести Института за јавно здравље Србије свакодневно прати епидемиолошку ситуацију у свету и Западној Африци, коју објављује Светска здравствена организација. У складу са епидемиолошком ситуацијом и проценом, предузимају се мере превенције.

- Одржан је састанак помоћника министра Прим. др Зорана Панајотовића и представника Института за вирусологију, вакцине и серуме Торлак, око утврђивања потребне документације и процедура при извозу узорака људске крви ради утврђивања узрочника еболе, у референтну лабораторију у Хамбургу.

- Донет Алгоритам активности за поступање у вези превенције еболе, од стране Института за јавно здравље Србије, на основу препорука РСК за заразне болести и РСК за болничке инфекције, који је истакнут на сајту Министарства здравља.

- Сачињене Препоруке за спречавање и сузбијање преношења ЕВО у здравственим установама на основу препорука РСК за заразне болести и РСК за болничке инфекције, који је истакнут на сајту Министарства здравља.

- Донет Алгоритам уколико је особа боравила у земљи где је регистрована ебола и има здравствене тегобе и директно се јавила лекару у примарној, секундарној или терцијарној здравственој установи.

- Донет Алгоритам активности за поступање код проналажења и праћења контаката.

- Сачињено Упутство за безбедно узорковање крви код пацијената са сумњом на инфекцију изазвану високо инфективним крвним патогеном (ебола вирус)

- Сачињене Упутство за биолошку безбедност рада у референтној лабораторији са узорцима болесника са сумњом на ебола вирусно обољење.

- Подељена потребна лична заштитна опрема од еболе за здравствене раднике и сараднике.

- Сачињено Стручно методолошко упутство за поступање са умрлим лицима од еболе.

- Израђен предлог Организација мера личне заштите и спровођења деконтаминације (дезинфекције) простора где су боравиле особе са сумњом или оболели од ЕВО (просторије и санитетска возила), од стране Завода за биоциде и медицинску екологију. Прим др Зоран Панајотовић сматра да је потребно у оквиру инфективних клиника дефинисати "посебна места-простор" где ће се вршити деконтаминација санитетских возила.

- Допуњен Алгоритам активности током здравственог надзора до пријема на инфективну клинику т.ј потврде односно одбацивања сумње на инфекцију вирусом еболе и Алгоритам активности за поступање уколико је добијено обавештење да се у авиону, броду, или на копненом граничном прелазу налази лице са могућом сумњом на инфекцију вирусом еболе од стране Института за јавно здравље Србије, на основу препорука РСК за заразне болести и РСК за надзор над болничким инфекцијама.

- Сачињене Препоруке за поступање са инфективним отпадом.

- Сачињени су планови едукације здравствених радника и едукације службених лица и локалне самоуправе о мерама преванције, које спроводе институти/заводи за јавно здравље на територији Републике Србије.

- Попуњен је упитник достављен од стране CDC-а о спремности наше земље на одговор у случају појаве еболе.

- Подељена заштитна опрема (ниво сигурности 3) здравственим установама, пограничној полицији на аеродромима од стране Завода за биоциде и медицинску екологију.

- Израђено стручно-методолошко упутство за рад у карантину од стране Института уз сагласност РСК за заразне болести и болничке инфекције

- Влада Републике Србије донела је Закључак којим се одређује да ће се мера карантина коју је наредио министар здравља, ради спречавања појаве, ширења и сузбијања заразне болести А 98.4 болест Ебола (*Morbus viralis Ebola*), у складу са епидемиолошком ситуацијом спроводити у објекту хотела "Национал", Ауто пут број 5, Нови Београд, Београд), објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 115/2014 од

24.10.2014.године. Прим др Зоран Панајотовић наглашава да је неопходно одмах извршити надзор у објекту и дефинисати и одредити тимове здравствених радника (именом и презименом како законска обавеза налаже). Тражи помоћ од чланова Посебне радне групе о одређивању обавеза здравствених и нездравствених радника да бораве у карантин у случају потребе.

- У законодавној процедури је предлог Правилника о здравственом надзору и карантину.

- Препоруке за спречавање и сузбијање преношења ебола вирусног обољења у здравственим установама израђене од сране РСК за надзор над болничким инфекцијама су достављене Кабинету министра на правну обраду, да би исте у виду обавезујућег упутства биле објављене у Службеном гласнику.

- Представници МУП-а, као чланови Посебне радне групе су доставили шему организационих јединица МУП-а Републике Србије које се баве сузбијањем илегалних миграција.

- Достављена шема санитарних инспектора и епидемиолога подручних завода/института са контактима, представницима МУП-а Србије који се баве сузбијањем илегалних миграција.

- На аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, одржан је састанак Прим. др Зорана Панајотовића са командиром станице полиције на аеродрому мр Слободаном Ћопићем. Договорен је наставак сарадње служби полиције и санитарне инспекције на аеродрому, као и помоћ полиције при контроли путника који у земљу долазе из Африке, из земља захваћених епидемијом еболе. Путницима се уручује здравствено упозорење (обавештење), мери се температура, а одређена је и просторија за изолацију путника на самом аеродрому.

- Сачињени су посебни планови едукације службених лица, запослених лица и здравствених радника на аеродрому Београд.

- У току је развијање планова, према експертским препорукама. За лечење сумњивих на еболу и оболелих од еболе, имају услове Клиника за инфективне и тропске болести у Београду, Инфективна клиника у Новом Саду и Инфективна клиника у Нишу.

- Медија план спроводе Министарство здравља и Институт за јавно здравље Србије "др Милан Јовановић Батут".

- На интернет страници Министарства здравља Републике Србије и Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, доступна су документа о националним активностима везаним за превенцију еболе:

<https://www.zdravlje.gov.rs/>; <https://www.batut.org.rs/>

У извештајном периоду остварено учешће на билатералном скринингу у Бриселу у оквиру Преговарачке групе 27- Животна средина и климатске промене и Преговарачке групе 12- Безбедност хране и ветеринарска и фитосанитарна политика, као и учешће у раду у оквиру Преговарачке групе 13- Рибарство.

У извештајном периоду су поред редовних послова, у Одељењу за санитарну инспекцију урађени су и значајни послови у области нормативе:

- Израда Правилника о здравственој исправности материјала који долазе у контакт са храном,
- Израда Правилника о здравственој исправности дечјих играчака
- Израда Правилника о здравственој исправности козметичких производа.
- Учешће у изради Правилника о декларисању у Радној групи Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.
- Израда предлога Правилника о здравственом надзору и карантину.

У оквиру јавности у раду остварени су контакти са медијима:

- На интересовање странака достављане су информације у вези прописа којима је регулисан промет дијететских производа у Републици Србији, услова за контролу пошиљки хуманитарне помоћи из увоза, као и услова за стављање у промет козметичких производа из увоза, начин контроле безбедности хране, декларације и рока употребе производа.
- Остварен контакт са медијима, у вези спровођења активности санитарне инспекције у ванредној ситуацији на подручјима захваћеним поплавама у Републици Србији.
- Остварен контакт са медијима, у вези спровођења активности санитарне инспекције у актуелној епидемиолошкој ситуацији епидемије EVO у Западној Африци.
- Остварен контакт са медијима, у вези инспекцијске контроле и прописа којима је регулисан промет предмета опште употребе у Републици Србији (гумице за израду наруквица).
- На интересовање странака достављане су информације у вези прописа којима је регулисан промет дијететских производа у Републици Србији, услова за контролу пошиљки хуманитарне помоћи из увоза, као и услова за стављање у промет козметичких производа из увоза, надлежност и резултати контроле киоска брзе хране.
- Остварен контакт са медијима локалним, регионалним и дописништвом РТС-а у Ваљеву, у вези епидемије *Salmonella enteritidis*, међу децом која похађају ПУ "Милица Ножица" у Ваљеву.
- Остварен контакт са медијима, телевизијом "Студио Б" и телевизијом "Нарру" у вези спровођења активности санитарне инспекције у ванредној ситуацији на територији Републике Србије.

Према Плану активности Одељења за санитарну инспекцију, за период април-новембар 2014.године, може се констатовати да су сви планирани задаци и остварени у потпуности.

У Београду, 26.11.2014. године

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
др Светлана Мијатовић